

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	58116 Біологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	091 Біологія та біохімія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

30.11.2023 р.

Справа № 2028/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 09 "Біологія" у складі:

Севериновська Олена Вікторівна – головуючий,

Бедункова Ольга Олександрівна,

Бумейстер Валентина Іванівна,

Галкін Олександр Юрійович,

Колісник Ярина Іванівна,

Молодченкова Ольга Олегівна,

Поручинський Андрій Іванович,

за участі запрошених осіб:

Жапорожченко О. – представник ЗВО,

Черничко Катерина Йосипівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	58116
Назва ОП	Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія та біохімія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 7, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Загалом цілі ОП відповідають місії і стратегії ЗВО, узгоджуються з основною метою освітньої діяльності університету і спрямовані на підготовку висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців шляхом забезпечення високої якості освітнього процесу, досягнення найвищих стандартів у наукових дослідженнях та інноваціях.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Як зазначено у звіті самооцінювання та звіті ЕГ, загалом цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб здобувачів освіти, роботодавців, академічної спільноти. Так наприклад, інтереси та пропозиції здобувачів освіти враховували: під час розгляду ОП на Вченій раді біологічного факультету, Вченій раді університету, членами якої є представники студентського самоврядування; інтереси та пропозиції роботодавців були враховані за результатами анкетування (https://drive.google.com/file/d/19xC6jaOWSB_GAkRkjoDepItPeQSFQ-Fi/view), обговорення відкритих лекцій співробітниками установ. Разом з тим, доцільно удосконалити систему комунікації зі стейкхолдерами та врахування їх думки при оновленні ОП, про що зазначає ЕГ у своєму звіті.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Загалом цілі ОП та програмні результати навчання загалом визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності 091 Біологія та біохімія. Як зазначено у самооцінюванні, цілі та програмні результати ОП відповідають провідній тенденції розвитку спеціальності та ринку праці – потребі у висококваліфікованих фахівцях з оцінки та збереження біологічного різноманіття; раціонального використання біологічних ресурсів та збільшення продуктивності й стійкості екосистем; фахівців, здатних впроваджувати новітні технології в галузі біоінформатики і процесів та виконувати сучасні молекулярно-генетичні та молекулярно-біологічні дослідження біологічних об'єктів, розв'язувати складні задачі в галузі біології, генерувати та оцінювати ідеї. Під час формування ОП було враховано досвід ЗВО України та країн ЄС: Київського національного університету ім. Тараса Шевченка; Львівського національного університету імені Івана Франка; Волинського національного університету імені Лесі Українки; Umeå Universitæt (Швеція), Adam Mickiewicz University in Poznan (Польща). Враховуючи досвід, який був отриманий викладачами під час педагогічного та наукового стажування у ЗВО Швеції, Іспанії, Великобританії та Польщі.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

При визначенні результатів навчання ОП за спеціальності 091 «Біологія та біохімія» було враховано вимоги Стандарту вищої освіти за спеціальності 091 «Біологія» галузі знань 09 "Біологія" для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом № 1458 Міністерства освіти і науки України від 21.11.2019 р., що дозволяє, на думку розробників ОП, вважати, що ПРН, визначені в ОП відповідають 7 рівню Національної рамки кваліфікацій України.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загалом обсяг ОПП відповідає вимогам Закону України Про вищу освіту та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091 «Біологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти для освітньо-професійних програм і складає 90 кредитів ЄКТС (2700 годин), з яких 24 кредити (26,7 %) відведено на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. Разом з тим, ГЕР звертає увагу на нерівномірний розподіл кредитів по семестрах.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Загалом ОПП має досить чітку структуру; її структурно-логічна схема відображає зв'язки між освітніми компонентами. Слід відмітити певні неточності у назвах окремих ОК. Зміст ОП відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091 «Біологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти для освітньо-професійних програм.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП «Біологія» спеціальності 091 «Біологія» відповідає предметній області галузі знань 09 «Біологія». Як зазначено у матеріалах акредитаційної справи, основний фокус ОП спрямований на підготовку до виконання функціональних обов'язків фахівців-біологів, які зможуть на високому професійному рівні використовувати загальнонаукові уявлення про сучасні дослідження у галузі біології з урахуванням специфіки роботи науково-дослідних установ, підприємств, компаній, ЗВО.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Індивідуальна освітня траєкторія для здобувачів ОП забезпечується у різний спосіб, зокрема наявністю дисциплін вільного вибору (24 кредити ЄКТС), забезпеченням вільного вибору тематики науково-дослідної роботи, тем індивідуальних завдань дисциплін, в рамках програми академічної мобільності тощо, що регламентується відповідними нормативними документами ЗВО. Так, наприклад, вільний вибір навчальних дисциплін регламентується «Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін» <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polz-pravaabitur.pdf>; робочі програми навчальних дисциплін та силабуси вибіркового вибору дисциплін постійно оновлюються і представлені на сайті біологічного факультету <http://www.biologywiki.onu.edu.ua/index.php/ua/component/sppagebuilder/98-vibirkovi-komponenti-magistri-programi>.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти в першу чергу за рахунок кількох освітніх компонентів, зокрема переддипломної (7,5 кредитів) та виробничої (асистентська) практики (6 кредитів). За результатами проходження виробничої (асистентської) практики здобувач набуває такі компетентності, як: здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; здатність презентувати та обговорювати результати наукових і прикладних досліджень, брати участь у наукових конференціях та інших заходах; здатність здійснювати освітню діяльність у закладах вищої освіти, застосовуючи знання у галузі біологічної науки, складові методичного забезпечення освітнього процесу та інноваційні технології тощо.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Формування навичок soft skills передбачено кількома освітніми компонентами ОПП, зокрема ОК1 Філософські проблеми сучасного природознавства, ОК3 Організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності, ОК4 Педагогіка і психологія вищої школи, ОК6 Ділова іноземна мова, ОК8 Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі і, особливо, ОК7 Психологія управління та конфліктологія. Навички педагогічного спілкування, стратегії розв'язання конфліктів розглядаються у процесі вивчення ОК 4 Педагогіка та психологія, ОК7 Психологія управління і конфліктологія.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Співвідношення обсягу окремих ОК ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів визначається «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-orgosvit-process_2022.pdf) та Наказом ОНУ №22-02 від 22.02.2022р. Відповідно до них, обсяг часу, відведений для самостійної роботи здобувача, становить не більше 2/3 для другого освітнього рівня у залежності від трудомісткості та вагомості дисципліни.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма освіти за цією ОПП не передбачена

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Інформація, що стосується вступу на навчання за ОПП 091 «Біологія» є чіткою та прозорою й оприлюднена на офіційному веб-сайті ОНУ імені І.І. Мечникова (www.onu.edu.ua) у розділі «Абітурієнту» (<http://onu.edu.ua/uk/science/postgraduate/vstupnykam>), на сторінці «Правила прийому до Одеського національного університету імені І.І. Мечникова у 2023 році» (<http://vstup.onu.edu.ua/vstupna-kampaniia/pravyly-priyomu-do-onu>).

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Відбір на ОП здійснюється за фаховим іспитом (вступним випробуванням, що передбачає очну/дистанційну перевірку здатності до опанування ОП на основі здобутих раніше компетентностей), врахування мотиваційного листа (викладена вступником у довільній формі інформація про його особисту зацікавленість у вступі на ОП та відповідні очікування). Виділено «Спеціальні умови участі в відборі тих, хто мешкає на «особливо небезпечній території, яка визнана тимчасово окупованою» за п. 3 ч. 1 статті 3 Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України", а також для окремих категорій осіб з обмеженими можливостями. Разом з тим, не зовсім зрозуміло як відбувається вступ на ОП вступників бакалаврів інших спеціальностей.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання здійснюється при порівнянні навчальних програм відповідної ОП ОНУ та ЗВО-партнера. Як зазначено у матеріалах акредитаційної справи, у випадку виникнення суперечливих питань із визнанням результатів, створюють спеціальну комісію, склад якої затверджується ректором ОНУ. Під час прийняття на навчання осіб, які подають документ про здобутий за кордоном рівень освіти, обов'язковою є процедура встановлення еквівалентності Документа за наказом МОН України від 05.05.2015р. № 504.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється «Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-neformal-osvita.pdf>), розробленим у відповідності до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту» та ін. Слід зауважити, що ЕГ встановила низьку поінформованість здобувачів про можливості та процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання на ОП зазначено у «Положенні про організацію освітнього процесу в ОНУ» (2022) https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/nakaz_onu_82-02.pdf. Застосовуються такі форми навчання: навчальні заняття (лекція, семінарське, практичне, лабораторне заняття, консультація); самостійна робота (самостійне опрацювання матеріалу, виконання кваліфікаційної роботи); практична підготовка (передипломна, виробнича (асистентська) практики); заходи контролю (іспит, залік, контрольні роботи, кваліфікаційний іспит, захист кваліфікаційної роботи тощо), що забезпечує набуття ПРН, визначених ОП, у повному обсязі. Варто також ширше використовувати сучасні методи навчання (метод кейсів, роботу у малих групах тощо).

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Інформація про зміст, результати навчання, критерії оцінювання ОК, наведені в робочих програмах або силабусах, які розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО (<http://biologywiki.onu.edu.ua/index.php/ua/spetsialnosti/spetsialnist-091/iigiven-vo-mahistr/osvitnya-prohrama091mag-bio/179-091-ok-mahistry-biolohtia-2023?layout=edit>, ОП БІОЛОГІЯ). Розклади занять, консультацій, сесій та зміни у них розміщуються на стендах ЗВО і на веб-сторінці (<http://biologywiki.onu.edu.ua/index.php/ua/component/sppagebuilder/126-podijji>). В сучасних умовах доцільно уникати російських та російськомовних джерел у програмах та силабусах ОК.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП регламентовано Статутом ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>). Підготовка здобувачів вищої освіти за даною ОП спрямована на формування здатності проводити дослідження на відповідному рівні, що відображено у відповідних компетентностях та результатах навчання (як зазначено у праві, ЗК 05, СК10, СКО6, ПР4, ПР5, ПР8, ПР9, ПР12). Крім того, Здобувачі, що навчаються за ОП, залучаються до виконання науково-дослідних тем кафедр, мають можливість публікації статей в наукових журналах (<http://visbio.onu.edu.ua/>) і тез у матеріалах конференцій, регулярно доповідають на звітних наукових конференціях біологічного факультету (<https://drive.google.com/file/d/1aW4CN6j9yt6ttlHdsZVsMbMzpn419IUh/view>), а також беручи участь у міжнародних проєктах.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту освітніх компонентів ОПП є обов'язковою складовою організацій освітнього процесу і регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>, Положенням про освітні програми в ОНУ імені І.І. Мечникова <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvitprog2020.pdf>. Підставою оновлення змісту освітніх компонентів є сучасні тенденції в галузі біології, результати виконання науково-дослідних робіт, результати стажування, підвищення кваліфікації, опитування роботодавців, здобувачів вищої освіти.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

При розробці ОП враховано досвід підготовки фахівців, набутий НПП у закордонних стажуваннях, в міжнародних конференціях, конгресах тощо. За програмою академічної мобільності Erasmus+ у 2023 р. доценти Васильєва Н.Ю., Зінченко О.Ю., Русакова М.Ю. взяли участь у педагогічному стажуванні на базі Університету Умео, Швеція. У 2023 р. доц. Зінченко О.Ю. також пройшла стажування у Ряшівському Університеті (Польща).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Як зазначено у справі, об'єктивність контролю досягнень результатів навчання закладається як при створенні робочої програми навчальної дисципліни, так й при проведенні дисципліни, що забезпечує валідність оцінювання успішності здобувачів та визначення ступеню досягнення ПР. Відповідність форм контролю результатів навчання дисциплін ОП перевіряється НМК факультету при затвердженні робочої програми навчальної дисципліни. Підготовка до оцінювання та застосування заходів контролю відбувається у відповідності до нормативними документами: Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf); Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf); Положення про ректорський контроль рівня знань здобувачів вищої освіти (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_rektorskyi_kontrol_znan_2022.pdf); Положення про проведення контрольних заходів із використанням технологій дистанційного навчання (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_kontrolnih_zahodiv_dyst_navchannya_2022.pdf). ЕГ зазначає, що здобувачі освіти вчасно отримують інформацію про особливості ОК та поточний рейтинг рівня знань.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів ОП здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. У процесі підготовки та захисту кваліфікаційної роботи випускник повинен виявити здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі «Біологія», що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризується невизначеністю умов і вимог. Методичні вказівки щодо підготовки та захисту кваліфікаційних робіт здобувачів ВО біологічного факультету розроблені відповідно до Положення про порядок створення та організації роботи Екзаменаційної комісії в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/dek/exam-komiss_2022.pdf та оприлюднені на сайті біологічного факультету <http://biologywiki.onu.edu.ua/index.php/ua/>.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Нормативними документами щодо проведення контрольних заходів, а також їх повторне проходження є положення: Про організацію освітнього процесу в ОНУ ім. І.І. Мечникова (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf), Про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів ВО ОНУ ім. І.І. Мечникова (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf), Про проведення контрольних заходів із використанням технологій дистанційного навчання (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_kontrolnih_zahodiv_dyst_navchannya_2022.pdf); Про ректорський контроль рівня знань здобувачів ВО (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_rektorskyi_kontrol_znan_2022.pdf). У випадку надходження скарг від здобувачів ВО щодо необ'єктивності підсумкового оцінювання за рішенням деканату створюється апеляційна комісія у складі заступника декана з навчальної роботи, завідувача кафедри, викладача, що є фахівцем з відповідної навчальної дисципліни та представника студентського самоврядування.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентуються Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>) та Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (оновлена редакція 2021) (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf). Усі процедури є чіткими та зрозумілими. Разом з тим, ЕГ вказує на необхідність посилення роботи з популяризації політики академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Як зазначає ЕГ, професійна кваліфікація НПП, які залучені до викладання на ОПП в повній мірі забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. НПП, що забезпечують реалізацію ОПП відповідають пунктам 36–38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, мають відповідну базову освіту, наукові ступені, вчені звання за спеціальностями, публікації, які є обов'язковими для реалізації програми.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного відбору науково-педагогічних працівників регламентовано Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції від 24 березня 2021 р. № 365), Статуту ОНУ та Положенню про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ОНУ імені І. І. Мечникова та укладання з ними трудових договорів (контракти) https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_konkursnogo_vidboru_nauk-redpracsivnyukiv_2022.pdf. Конкурсний відбір проводиться на засадах: відкритості, законності, рівності прав членів експертно-кваліфікаційної комісії, незалежності, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОП відбувається, перш за все, через бази практик, які представлені безпосередніми роботодавцями. Зокрема науково-дослідна практика проводиться на базах кафедр біологічного факультету та на базах установ-партнерів, з якими ОНУ працює на умовах угод про наукову співпрацю. Такими установами є: Український науково-дослідний протичумний інститут імені І. І. Мечникова, Інститут морської біології НАН України; Гідробіологічна станція ОНУ імені І.І. Мечникова; Селекційногенетичний інститут – національний центр насіннезнавства та сортівивчення; Фізико-хімічний інститут імені А. В. Богатського; Український центр екології моря (УкрНЦЕМ), Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

До викладання та організації освітнього процесу за ОП залучаються професіонали - практики та роботодавці на основі запрошень і проведення аудиторних занять на різну професійну тематику. Так, наприклад, професор Чеботар С.В., завідувач кафедрою молекулярної біології, біохімії та генетики, має 35-річний досвід роботи в Селекційно-генетичному інституті та використовує його при формуванні змісту дисциплін. Професор Макаренко О.А., завідувач кафедри фізіології, здоров'я та безпеки людини та природничої освіти, має багаторічний досвід роботи в лабораторії біохімії ДУ «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії НАМН України», є експертом у галузі біохімії, викладає дисципліни ВК14, ВК16. Слід активніше залучати фахівців-практиків до реалізації ОП та ширше інформувати про це академічну спільноту.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП шляхом організації системи підвищення кваліфікації (Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/dek/poloz-pidvishennya-kvalifikatsii_12112020.pdf)). Викладачі ОП мають можливість самостійно обирати форму і місце стажування виходячи з професійних інтересів і проходили його як в Україні, так і за кордоном. Так, доц. Зінченко О.Ю. пройшла стажування в Університеті Умео (Швеція), Католицькому Університеті Валенсії (Іспанія), Кільському Університеті (Німеччина), доц. Васильєва Н.Ю. та Русакова М.Ю. – в Університеті Умео (Швеція), доц. Алексеева Т. Г. - у Сілезькому університеті (м. Катовіце, Польща); доц. Задерей Н. С. - у Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В ОНУ працює система заохочення науково-педагогічних працівників за досягнення в освітньо-науковій діяльності як матеріального, так і нематеріального характеру. До матеріальних форм заохочення належать преміювання. Згідно з п.3.3.1 «Положення про матеріальне заохочення співробітників ОНУ» встановлюється надбавка за високі досягнення в праці у розмірі до 50% (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/kd2020.pdf>), разове преміювання. До

основних форм нематеріального заохочення, стимулювання та мотивації НПП у ЗВО відносять сприяння їх науково-педагогічному кар'єрному зростанню (проведення досліджень та публікація їх результатів у фахових виданнях, здобуття наукових ступенів та вчених звань, участь у міжнародних наукових заходах за кордоном, науково-педагогічне стажування в країні та за кордоном).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Як зазначає ЕГ, ЕГ в режимі онлайн-екскурсії мала змогу пересвідчитися, що підготовка здобувачів аналізованої ОПП достатньою мірою забезпечується матеріально-технічною базою ОНУ імені І.І. Мечникова. Матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо) забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання наступним чином: 1) бібліотечний фонд за спеціальністю відповідає Ліцензійним умовам; 2) програмне забезпечення оформлене належним чином і допомагає набуттю відповідних компетентностей.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

У матеріалах акредитаційної справи зазначено, що освітнє середовище ЗВО спрямоване на всебічне задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, які створює адміністрація ОНУ імені І.І. Мечникова. Цьому в значній мірі сприяє безкоштовний доступ працівників університету, здобувачів до комп'ютерних класів, бібліотек, стадіону, актові зали та наявність єдиної мережі Інтернет для всіх підрозділів ОНУ. У навчальному процесі задіяні фонди Наукової бібліотеки (<http://lib.onu.edu.ua>), що надає доступ до платформ Web of Science, East View, EBSCOhost, ScienceDirect; Гідробіологічна станція, Віварій, Колекція морських мікроорганізмів, Навчальна лабораторія Інформаційних технологій та фізико-хімічних методів, Навчальна Мікробіологічна лабораторія.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

В ОНУ імені І.І. Мечникова здійснюється оцінка технічного стану обладнання навчальних приміщень; спільно з представниками профспілкової організації здійснюється систематична оцінка умов праці та навчання; проводиться профілактична робота щодо запобігання травматизму серед здобувачів під час освітнього процесу. Усі здобувачі кожного року проходять інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності (вступний, первинний, позаплановий, цільовий). На сайті біологічного факультету (<https://drive.google.com/file/d/1Sh88ykZqZzQL3GitFKnekIalNQ2ASWqA/view?usp=drivesdk>) розміщено матеріали та нормативні документи з охорони праці, пожежної безпеки, плани евакуацій та поведінки при пандемії.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Реалізація ОП «Біологія» здійснюється через формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, реалізацію студентоцентрованого підходу у викладанні навчальних дисциплін, забезпечення принципу академічної свободи та можливість реалізувати право на участь у програмах академічної мобільності, здійснювати навчання за індивідуальним планом. Організаційна підтримка здійснюється через чіткість та зрозумілість розкладів занять та контрольних заходів, обґрунтованість та зрозумілість вимог до всіх видів робіт, що є складовими освітнього процесу <http://biologywiki.onu.edu.ua/index.php/ua/>.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В ОНУ імені І. І. Мечникова забезпечується доступ до освітніх програм особам з особливими фізичними потребами та тим групам осіб, які через недоліки освітнього характеру, спричинені особистими, соціальними, культурними чи економічними обставинами, потребують особливої підтримки для реалізації свого освітнього потенціалу (п.2.2, абзац 10 Статуту <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>), який надає можливості навчатися відповідній категорії осіб за Законом України «Про основи соціальної захищеності інвалідів» та визначає створенням умов, що вказані у «Правилах прийому до Одеського національного університету імені І.І. Мечникова у 2022 році» (<http://vstup.onu.edu.ua/vstupna-kampaniia/pravyla-priyomu-do-onu>).

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними

для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Освітня діяльність ОНУ імені І.І. Мечникова побудована на принципах дотримання цінностей свободи, справедливості, рівності прав і можливостей, толерантності, недискримінації, відкритості та прозорості. Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) регламентовані нормативними документами ОНУ імені І.І. Мечникова: Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій у Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-regulirovanie-kofliktov.pdf>) та Антикорупційну програму Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). Як зазначає ЕГ, здобувачі освіти не повною мірою поінформовані про процедури та порядок вирішення конфліктних ситуацій у разі їх виникнення.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Моніторинг ОП здійснюється на локальному та загальноуніверситетському рівнях. Відповідальність за організацію та проведення локального моніторингу ОП покладається на її гаранта. Організація та здійснення загальноуніверситетського моніторингу покладається на Центр забезпечення якості освіти ОНУ імені І.І. Мечникова. Необхідним складником локального та загальноуніверситетського моніторингу є опитування здобувачів освіти, випускників і роботодавців щодо їхньої задоволеності освітньою програмою, її компонентами, організацією та забезпеченням освітнього процесу, викладацьким складом. Локальний моніторинг здійснюється робочою групою, групою забезпечення ОП за участі профільних кафедр із залученням органів студентського самоврядування, роботодавців. Його результати не менше одного разу на рік розглядаються на засіданнях НМК факультету. Загальноуніверситетський моніторинг ОП здійснює Центр забезпечення якості. Разом з тим, оновлення ОП відбувається не системно, а отже система перегляду та оновлення ОП потребує вдосконалення.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі освіти беруть участь у конструюванні та вдосконаленні ОП, оцінці їх компонентів та якості викладання, їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП. Університет несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, які пропонуються здобувачам для реалізації ними права вільного вибору. Відбувається анкетування здобувачів з метою внутрішнього моніторингу якості освіти (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/_091_Biolohtia_2022_23_1_sem_6.pdf)

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці беруть безпосередню залучені до процесу періодичного перегляду ОП. У межах ОП, біологічний факультет співпрацює з роботодавцями Селекційно-генетичного інституту, Інституту виноградарства й виноробства ім. Таїрова, інституту очних хвороб і тканинної терапії імені В. П. Філатова НАМН України. Члени робочої групи та роботодавці є членами асоціацій та фахових товариств (Спілки біологів та біотехнологів Одеси, Одеської філії Українського біохімічного товариства;), результати роботи яких враховуються при створенні та плановому перегляді ОП.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

В ЗВО функціонує Відділ (бюро) сприяння працевлаштуванню випускників та студентів (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/employment> та <http://depwork.onu.edu.ua/>), який здійснює збір інформації щодо працевлаштування та кар'єрного шляху випускників. В ОНУ імені І. І. Мечникова діє також громадська організація «Асоціація випускників ОНУ імені І.І. Мечникова», одним із завдань якої є сприяння поліпшенню змісту освіти, якості й ефективності підготовки фахівців-біологів (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/alumni>). Проте діяльність асоціації потребує активізації та публічного висвітлення.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Як зазначено у звіті самооцінювання, в ОНУ розроблено та введено у дію «Політика забезпечення якості вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/politikayakosti.pdf>) як внутрішню університетську програму забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в ОНУ, спрямовану на підтримку системи цінностей, традицій, норм, реагування на виявлені недоліки в роботі як окремих академічних підрозділів, так і університету в цілому. У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час реалізації ОП були виявлені недоліки: формулювання додаткових компетентностей та програмних результатів визначених ЗВО потребувало уточнення; можливості матеріального стимулювання викладацької майстерності НППП потребували розширення та висвітлення на сайті біологічного факультету інформації щодо МТЗ ОПП; рівень володіння іноземною мовою НППП недостатній, що обмежує залучення іноземних студентів на ОП та академічну мобільність викладачів. За встановленими недоліками у освітній діяльності за ОП системою забезпечення якості освіти вжито заходів.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація цієї освітньої програми є первинною.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Як зазначає ЕГ, в університеті фактично відбулося становлення культури якості вищої освіти. Функціональні обов'язки рівноцінно розподілені між учасниками процесу внутрішнього забезпечення якості освіти. ЗВО проводить методичні семінари з підвищення практичної орієнтованості у перегляді ОПП та її вдосконалення. Хоча варто підсилити роль здобувачів вищої освіти, студентського самоврядування та роботодавців.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються документами Одеського національного університету імені І.І.Мечникова, які оприлюднені у відкритому доступі на офіційному сайті університету в розділі «Офіційні документи» <http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>. До переліку таких документів відносяться: Статут ОНУ імені І.І.Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>), Положення про організацію освітнього процесу (редакція 2022) https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvitprocess_2022.pdf), Колективний договір Одеського національного університету імені І.І.Мечникова на 2021-2024 рр. https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/Kollektivnuj_dogovir_2021-24.pdf Правила внутрішнього трудового розпорядку ОНУ імені І.І. Мечникова (додаток 4 до Колективного договору) (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/kd_2020_dodatok4.pdf), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/yakist.pdf>), Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу ОНУ імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochnost.pdf>).

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Проєкт ОП за спеціальністю 091 «Біологія» оприлюднений для обговорення за адресою: <http://www.biologywiki.onu.edu.ua/index.php/ua/programy/obhovorennya-op/mahistr-obgovorennya/spetsialnist091mag-bio-obgovorennya> https://docs.google.com/document/d/1sr51NMztH1yMI2Ldxrf9gBlmDgVF_GRM/edit. Проте не зазначені чіткі терміни початку та завершення обговорення ОП.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ОП підготовки магістрів за спеціальністю 091 «Біологія» у повному обсязі оприлюднена у відкритому доступі на сайті біологічного факультету ОНУ biologywiki.onu.edu.ua за посиланням: https://drive.google.com/file/d/1Tr15JjOVjDAiWQpEndsufR_W9dcolof1/view, а також на офіційній веб-сторінці ОНУ у

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

ГЕР рекомендує до кінці 2023-2024 навчального року оптимізувати систему залучення стейкхолдерів до розробки, обговорення та вдосконалення ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР рекомендує до кінці 2023-2024 навчального року усунути неточності у змісті ОП, зокрема щодо назв ОК. Рекомендуємо оптимізувати структуру ОП, зокрема усунути нерівномірний розподіл кредитів по семестрах.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ГЕР рекомендує до кінці 2023-2024 навчального року розмістити повну інформацію щодо вступу на ОП Біологія, зокрема щодо додаткового вступного іспиту для вступників на основі вступу з інших спеціальностей. Рекомендуємо посилити інформування здобувачів освіти про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР рекомендує до кінці 2023-2024 навчального року вилучити усі російські та російськомовні джерела із усіх ресурсів ОП, зокрема силабусів та навчально-методичних матеріалів. Рекомендуємо в освітньому процесі ширше використовувати, крім традиційних, сучасні освітні технології та форми навчання (наприклад, метод "кейсів", робота у малих групах тощо).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

ГЕР рекомендує до кінці 2023-2024 навчального року посилити роботу з популяризації академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

ГЕР рекомендує до кінці 2023-2024 навчального року ширше залучати фахівців-практиків до освітнього процесу на ОП та ширше інформувати про це академічну спільноту.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ГЕР рекомендує до кінці 2023-2024 навчального року ширше інформувати здобувачів освіти про процедури та порядок вирішення конфліктних ситуацій при реалізації ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР рекомендує до кінці 2023-2024 навчального року адміністрації закладу вищої освіти вдосконалити систему розробки, оновлення, перегляду та вдосконалення ОП, зокрема щодо термінів їх перегляду та оновлення.

Критерій 9. Прозорість та публічність

ГЕР рекомендує до кінці 2023-2024 навчального року вчасно оприлюднювати проект ОП для обговорення, визначити терміни обговорення та затвердження ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СЕВЕРИНОВСЬКА ОЛЕНА ВІКТОРІВНА